

CE-markering en informatiedragers

Deze notitie is bedoeld voor:

- Producenten van asfalt (fabrikanten);
- Opdrachtgevers van werken waarin asfaltmengsels worden toegepast die vallen onder de Verordening Bouwproducten (CPR);
- Aannemers die werken uitvoeren waarin asfaltmengsels worden toegepast die vallen onder de Verordening Bouwproducten (CPR).

Deze notitie is door de Vakgroep Bitumen Werken verspreid in haar achterban en is hij tevens geplaatst op de VBW-website. De Werkgroep "Asfalt" acht het van belang dat via de CROW deze notitie gecommuniceerd wordt naar de RAW-gebruikers.

In het kader van de Verordening Bouwproducten (CPR) is de fabrikant van asfaltmengsels verplicht tot het verstrekken van een zogenaamde Prestatieverklaring (DoP) en het voeren van de CE-markering op het bouwproduct of op de begeleidende documenten. Deze verplichting beperkt zich tot die asfaltmengsels waarvoor er een geharmoniseerde Europese norm is.

Beide informatiedragers – DoP en CE-markering - geven de afnemer gegevens over de prestatie van het bouwproduct voor zover het de zogenaamde essentiële kenmerken betreft.

De inhoud van zowel de DoP als van de CE-markering is in de CPR vastgelegd. De uitleg in de CPR kan aanleiding zijn voor een onjuiste interpretatie zowel door de fabrikant als door de afnemer. Soms wordt dit veroorzaakt door onwetendheid soms door het feit dat de afnemer een ander verwachtingsniveau heeft wat betreft de te ontvangen informatie via de DoP.

Onjuiste interpretatie kan voor de fabrikant aanleiding zijn tot het niet voldoen aan zijn wettelijke verplichtingen. Dit kan aan het licht komen bij toezicht door de ILT (Inspectie Leefomgeving en Transport). Om dit te voorkomen heeft de VBW in 2015 overleg gevoerd met ILT om duidelijkheid te verkrijgen en overtreding van de Verordening Bouwproducten door de asfaltfabrikant te voorkomen.

De volgende stap is geweest om met de afnemer c.q. opdrachtgevers te komen tot afstemming over de aan te leveren informatie in samenhang met de andere informatiedragers. In concreto gaat het dan voor asfalt over:

- De prestatieverklaring (DoP) zoals die wordt genoemd in de CPR;
- De CE-markering conform CPR; bijvoorbeeld op de leverbon;
- Het verkort verslag zoals omschreven in de van kracht zijnde Standaard RAW Bepalingen (proef 62).

De opsomming van de gegevens die moeten worden aangegeven in het verkort verslag conform de Standaard RAW Bepalingen is limitatief, met dien verstande dat in contractdocumenten voor sommige eigenschappen in deze opsomming een nadere specificatie kan worden gegeven.

Ter verduidelijking: het verkort verslag conform proef 62 van de Standaard RAW Bepalingen is niet hetzelfde als het Type-onderzoeksrapport zoals beschreven in hoofdstuk 7 van NEN-EN 13108-20:2006. Dit type-onderzoeksrapport behoort tot de technische documentatie zoals genoemd in de CPR. De fabrikant bewaart deze technische documentatie 10 jaar nadat het bouwproduct in de handel is gebracht. Het Type-onderzoeksrapport maakt geen onderdeel uit van de set van informatiedragers voor de informatie-uitwisseling tussen fabrikant en afnemer c.q. opdrachtgevers. Fabrikanten zijn alleen verplicht dit Type-onderzoeksrapport te verstrekken aan de Inspectie ILT

(de bevoegde nationale autoriteit zoals bedoeld in de CPR) wanneer deze hier met redenen omkleed om verzoekt. Daarnaast is het Type-onderzoeksrapport de basis voor de beoordeling van de conformiteit zoals beschreven in de EN 13108-21 en dient in dat verband als informatie voor de aangewezen instantie (Notified Body) die het systeem voor productiecontrole (FPC) in de fabriek moet inspecteren.

Er moet steeds bij alle beschouwingen worden uitgegaan van wat mag en moet binnen de publiekrechtelijke kaders (CPR en Aanbestedingswet).

Voor het contract tussen opdrachtgever en aannemer is de informatie geleverd via het verkort verslag leidend, aannemende dat dit onderdeel uitmaakt van de contractbepalingen. In alle gevallen is het zo dat in het verkort verslag geen (betere) prestaties van de essentiële kenmerken mogen worden gecommuniceerd die niet gedekt worden door de DoP.

In de bijlage I bij deze notitie is deze prestatieverklaring gegeven, met daarbij per aspect een toelichting. Bijlage II geeft de uitwerking van de CE-markering zoals omschreven in de CPR.

Er kan desgewenst worden volstaan met het alleen afgeven van de prestatieverklaring (DoP) door de asfaltfabrikant **bij elke levering** in plaats van **eenmalig** de DoP en vervolgens bij elke levering de CE-markering met verplichte informatie. De DoP bevat immers alle informatie die ook moet worden geleverd bij de aangebrachte CE-markering. De DoP moet dan wel worden voorzien van het CE-logo en van de laatste twee cijfers van het jaar waarin de CE-markering het eerst werd aangebracht.

[handtekening].....

Toelichting

Nummer = het nummer van de prestatieverklaring. Dit is een uniek nummer. De fabrikant kan dit nummer zelf bepalen. Dit mag hetzelfde nummer zijn als de unieke identificatiecode (zie hierna) van het producttype. Door in andere documenten te verwijzen naar dit nummer van de prestatieverklaring wordt steeds een eenduidige relatie gelegd tussen DoP, CE-markering, verkort verslag en Type Onderzoek.

Unieke identificatiecode. Dit is de unieke code van het producttype. Deze mag hetzelfde zijn als het DoP nummer, maar kan ook bijvoorbeeld een combinatie zijn van een mengselcode en een typetestnummer. Hij is één op één gekoppeld aan het producttype en daarmee dus ook aan de reeks prestatieniveaus en -klassen van een asfaltmengsel, zoals die zijn verklaard in de voor dit producttype/asfaltmengsel opgestelde prestatieverklaring.

NB: „producttype” volgens de definitie uit de CPR: de reeks representatieve klassen of niveaus van de prestaties van een bouwproduct met betrekking tot de essentiële kenmerken ervan, dat is vervaardigd met een bepaalde combinatie van grondstoffen of andere elementen in een specifiek productieproces.

Toepassing = Het beoogde gebruik. Zoals aangegeven op de geharmoniseerde productnorm uit de serie EN 13108 en, indien van toepassing, zoals door de asfaltproducent bepaald.

Fabrikant = Naam of geregistreerde handelsnaam en contactadres van de fabrikant.

AVCP Systeem

Vermeld het nummer van het systeem of de systemen voor de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid van het bouwproduct (AVCP = ASSESSMENT AND VERIFICATION OF CONSTANCY OF PERFORMANCE) zoals vermeld in bijlage V bij Verordening (EU) nr. 305/2011. Alleen wanneer er sprake is van meerdere systemen, vermeld dan ieder systeem afzonderlijk. Zoals in dit voorbeeld voor reactie bij brand 4 en voor de overige kenmerken 2+.

Geharmoniseerde norm Let erop dat hier het referentienummer **en** datum van afgifte (referentiedatum) van de geharmoniseerde norm wordt genoemd inclusief die van de eventuele aanvullingen.

Aangemelde instantie. Vermeld hier de naam en het identificatienummer van de aangemelde instantie, bevoegd om taken van derden uit te voeren bij de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid in het kader van deze verordening.

Aangegeven prestaties.

Overeenkomstig de afspraken die voortkomen uit het overleg met ILT in 2015 gaat het bij de aangegeven prestaties om de opsomming **van alle** termen/kenmerken die worden genoemd in de **tweede** kolom van tabel ZA.1 (resp. ZA.1b in het geval van functionele specificaties) in Annex ZA van de betreffende productnorm. Bij de opzet van de DoP zijn onder de kop “Essentiële kenmerken” de kenmerken opgesomd (1 t/m 9) zoals deze zijn vermeld in de eerste kolom van tabel ZA.1(b). Vervolgens is daaronder per kenmerk (“eis ..”) uit de tweede kolom van tabel ZA.1(b) opgesomd met welk essentieel kenmerk dit kenmerk een relatie heeft.

Voor elk kenmerk wordt de prestatie uitgedrukt in een niveau of een klasse **of** wordt NPD aangegeven. (NPD = No Performance Determined)

De verklaarde prestatie is afgeleid van de bepaling in het Type-onderzoek uitgevoerd door de fabrikant.

Het is de verantwoordelijkheid van de fabrikant om op basis van het uitgevoerde type-onderzoek te bepalen welke waarde hij als prestatie op de DoP verklaart. De verklaarde prestatie is niet noodzakelijkerwijs identiek aan de waarde die voor een bepaald kenmerk bij het type-onderzoek is vastgesteld. Deze laatste waarden worden vermeld in het verkort verslag. De waarden zoals vermeld in het verkort verslag mogen niet conflicteren met (beter zijn dan) de waarden zoals verklaard op de DoP. De fabrikant neemt met het afgeven van de prestatieverklaring de verantwoordelijkheid op zich voor de conformiteit van het product met aangegeven prestaties.

Wanneer geen prestatie voor een kenmerk is bepaald wordt voor dat kenmerk de afkorting NPD aangegeven. Let wel: de term NPD mag voor een kenmerk niet worden aangegeven in de DoP wanneer elders – bijvoorbeeld in het verkort verslag (proef 62) of bij de CE-markering – wel een prestatie voor dat kenmerk wordt opgegeven.

Er mag op de DoP bij het opgeven van de prestatie niet verwezen worden naar andere documenten anders dan naar geharmoniseerde technische documentatie. Een verwijzing bijvoorbeeld naar proef 62 uit de Standaard RAW Bepalingen is niet toegestaan, ook al geeft dit relevante informatie voor de afnemer over bijvoorbeeld de proefcondities die gebruikt zijn voor het vaststellen van de prestatie voor dat kenmerk. Deze informatie kan worden vermeld in het verkort verslag.

In de tweede kolom van de DoP is vervolgens per kenmerk uit de tweede kolom van tabel ZA.1(b) de prestatie verklaard ofwel, indien van toepassing, NPD.

Korrelverdeling

Bij de prestatie voor de korrelverdeling is de korrelverdeling verklaard overeenkomstig het bepaalde in de betreffende productnorm (NEN-EN 13108).

De korrelverdeling behorend bij de doelsamenstelling wordt in ieder geval vermeld in het verkort verslag van proef 62. De korrelverdeling behorend bij de doelsamenstelling moet dan vallen binnen de opgegeven grenzen zoals verklaard op de DoP. Immers: in het verkort verslag mogen geen (betere) prestaties worden gecommuniceerd die niet gedekt worden door de DoP.

Bindmiddelgehalte

Verklaard wordt het minimum bindmiddelgehalte. De productnorm voor AC zegt dat het bindmiddelgehalte ten minste 3,0 % moet zijn. Bij ZOAB en SMA moet worden gekozen uit de tabel in de betreffende productnorm.

De waarde op de DoP kan de waarde zijn die overeenkomt met het bindmiddelgehalte behorende bij de doelsamenstelling.

Holle ruimte

De holle ruimte uitgedrukt in Minimale holle ruimte en Maximale holle ruimte en gekozen uit de tabellen in de betreffende productnorm.

Temperatuur van het mengsel

De waarde wordt verklaard zoals aangegeven in de betreffende productnorm. De in de norm aangegeven waarden betreffen de maximale temperatuur en dat is de temperatuur die op geen enkele plaats in de asfaltcentrale mag worden overschreden. Zie de aanvulling op de productnorm NEN-EN 13108-1:2006/C1:2008.

De minimum temperatuur is de temperatuur bij aflevering en wordt opgegeven door de fabrikant. Deze laatste staat los van de tabel in de productnorm.

Watergevoeligheid, stijfheid, weerstand tegen permanente vervorming, weerstand tegen vermoeiing

Hier worden de waarden verklaard overeenkomstig het gestelde in de betreffende productnorm. In alle gevallen is het zo dat de verklaarde waarden op de DoP niet mogen conflicteren met die die opgegeven worden in het verkort verslag.

Weerstand tegen afslijting en Gevaarlijke bestanddelen

In de huidige situatie geldt hier NPD.

Reactie bij brand

De desbetreffende prestatieklasse wordt verklaard overeenkomstig de klasseindeling EN 13501-1:2007+A1:2009, (A_{fl} tot en met F_{fl}). Let er hierbij op dat afhankelijk van de verklaarde klasse het corresponderende AVCP Systeem conform tabel ZA.2a uit Annex ZA wordt verklaard.

Bijlage II

08

AC Mixum

Bitumenkade 11

1234 LF Bouwplaats

162155 AC 22 Base 30/45

Bestemd voor gebruik op wegen, vliegvelden en andere verkeersgebieden

DoP nummer : 0520 - 162155 - 2015 - 01

0620

EN 13108-1:2006 + EN 13108-1:2006/AC:2008

Zeef [mm]	Korrelverdeling doorval [% m/m]
31,5	100
22,4	90-100
11,2	
2	10-50
0,125	
0,063	0-11,0
Bindmiddelgehalte	4,5 %
Minimale holle ruimte	$V_{\min 3,0}$
Maximale holle ruimte	$V_{\max 6}$
Temperatuur van het mengsel	
o Minimale temperatuur [°C]	155
o Maximale temperatuur [°C]	195
Watergevoeligheid	ITSR ₈₀
Minimale stijfheid	$S_{\min 9000}$
Maximale stijfheid	$S_{\max 11000}$
Weerstand tegen permanente vervorming	$f_{c\max} 0,2$
Weerstand tegen vermoeiing	£6 115
Reactie bij brand	F_{fl}

Toelichting

De CE-markering (het logo) wordt gevolgd door (CPR artikel 9 lid 2):

- de laatste twee cijfers van het jaar waarin zij het eerst werd aangebracht,
- de naam en het geregistreerde adres van de fabrikant,
- de unieke identificatiecode van het producttype,
- het beoogde gebruik dat is vastgesteld in de toepasselijke geharmoniseerde technische specificatie,
- het nummer van de prestatieverklaring (Dop),
- het identificatienummer van de aangemelde instantie,
- de verwijzing naar de toegepaste geharmoniseerde technische specificatie,
- de in de DoP in niveau of klasse aangegeven prestatie.